

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Силабус навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі»

Інститут	Інженерної та спеціальної підготовки
Кафедра	Підвищення кваліфікації та спеціалізованої підготовки у сфері цивільного захисту
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Обсяг навчальної дисципліни	4 кредити ЕКТС/120 год.
Тип навчальної дисципліни	Вибіркова
Навчальний семестр	Восьмий
Форма здобуття вищої освіти	Денна, заочна
Мова викладання	Українська
Викладач(і)	<p></p> <p>Цимбал Богдан Михайлович, професор кафедри підвищення кваліфікації та спеціалізованої підготовки у сфері цивільного захисту навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки, доктор наук з державного управління, доцент. Наукові інтереси стосуються оцінки ризиків на робочому місці, матеріалознавства, безпеки та гігієни праці, засобів індивідуального захисту, тертя та зношування деталей машин, безпеки особистості в умовах сталого розвитку, екологічної безпеки та санітарно-гігієнічного нормування. Автор та співавтор понад 355 наукових праць, (в тому числі публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та Web of Science). Головний редактор редакційної колегії наукових фахових збірників «Вісник Національного університету оборони України», «Державне управління».</p> <p>Профіль в наукометричних базах даних: ScopusID: 57201773760 Web of Science: S-6339-2019 Google Scholar: citations?hl=uk&user=z67tmGAAAAAJ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2317-3428 Контактні дані для консультування: tsymbal_bohdan@nuczu.edu.ua</p>

Анотація навчальної дисципліни	Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі», сприяють розвитку професійного мислення здобувачів вищої освіти, формують розуміння нормативно-правових засад і практичних заходів у сфері охорони праці. Це дає можливість майбутньому фахівцю враховувати вимоги безпеки під час організації діяльності органів і підрозділів ДСНС, а також у процесі функціонування підприємств та об'єктів господарювання.
Мета вивчення навчальної дисципліни	Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти спеціальності цілісної системи знань, умінь і компетентностей, що забезпечують здатність до організації, реалізації та постійного вдосконалення заходів охорони праці в особливих умовах професійної діяльності. Основний акцент робиться на інтеграції нормативно-правових основ, сучасних методологій управління безпекою праці, ризик-орієнтованих підходів до прогнозування та мінімізації небезпек, а також практичних навичок забезпечення охорони праці під час гасіння пожеж, проведення аварійно-рятувальних і невідкладних робіт.
Форми організації освітнього процесу (види навчальних занять)	Лекції, семінари, тренінгова робота, самостійна робота, практичні завдання. Навчальні заняття (лекційні, практичні, семінарські, тренінгові, індивідуальні); консультації; самостійна робота; контрольні заходи.
Компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність ідентифікувати, аналізувати й оцінювати небезпечні виробничі фактори у сфері діяльності ДСНС. 2. Здатність застосовувати законодавство, стандарти, нормативно-правові акти та методичні документи у сфері охорони праці. 3. Здатність організувати систему управління охороною праці в підрозділах ОРС ЦЗ та забезпечувати її ефективне функціонування. 4. Здатність розробляти й реалізовувати заходи щодо запобігання травматизму, аваріям і професійним захворюванням. 5. Здатність оцінювати та мінімізувати професійні, техногенні, ергономічні та психосоціальні ризики працівників. 6. Здатність забезпечувати безпечну експлуатацію технічних засобів, споруд, приміщень і аварійно-рятувального обладнання. 7. Здатність проводити розслідування нещасних випадків і вести облік подій, пов'язаних із професійними ризиками. 8. Здатність використовувати сучасні ІТ-засоби для моніторингу, аналізу й прогнозування умов праці. 9. Здатність формувати культуру безпеки та впроваджувати заходи психофізіологічної підтримки рятувальників у складних умовах служби.

<p>Програмні результати навчання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати нормативно-правову базу України з питань охорони праці, пожежної, техногенної та радіаційної безпеки. 2. Розуміти принципи функціонування системи управління охороною праці в органах та підрозділах ОРС ЦЗ. 3. Уміти застосовувати законодавство та нормативно-правові акти у практичній діяльності підрозділів ДСНС. 4. Ідентифікувати небезпечні виробничі фактори та оцінювати рівень професійного ризику. 5. Знати вимоги безпеки до службових приміщень, споруд, техніки та засобів індивідуального захисту. 6. Організувати інструктажі, навчання та перевірки знань з питань охорони праці. 7. Організувати безпечне виконання робіт під час гасіння пожеж та аварійно-рятувальних робіт. 8. Знати порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків. 9. Аналізувати показники травматизму й професійних ризиків. 10. Розуміти ергономічні та психофізіологічні аспекти діяльності рятувальників. 11. Комунікувати з колегами щодо забезпечення безпечних умов праці. 12. Виявляти відповідальність за дотримання вимог охорони праці.
<p>Де можна застосувати отримані знання та вміння</p>	<p>Отримані знання та вміння з дисципліни «Охорона праці в галузі» можуть застосовуватися у професійній діяльності фахівців у сфері цивільного захисту та на підприємствах різних форм власності під час організації безпечних умов праці, дотримання вимог законодавства з охорони праці, проведення інструктажів та запобігання виробничому травматизму. Вони також використовуються під час експлуатації техніки й обладнання, аналізу небезпечних виробничих факторів, оцінювання професійних ризиків та розроблення заходів щодо підвищення рівня безпеки праці. Крім того, отримані знання можуть застосовуватися у роботі психологів, зокрема під час дослідження психологічних чинників безпеки праці, профілактики професійного стресу, формування безпечної поведінки працівників та підтримки психологічної стійкості персоналу в умовах підвищеного ризику.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Кількість годин</p>
<p>Тема 1.1. Система управління охороною праці в органах та підрозділах ОРС ЦЗ, її складові та функціонування</p>	<p>12</p>
<p>Тема 1.2. Порядок проведення навчання та перевірка знань з питань охорони праці в органах та підрозділах ОРС ЦЗ</p>	<p>12</p>
<p>Тема 1.3. Забезпечення безпечних умов праці в органах і підрозділах ОРС ЦЗ</p>	<p>12</p>
<p>Тема 1.4. Вимоги безпеки праці до службових приміщень і споруд</p>	<p>12</p>
<p>Тема 1.5. Заходи безпеки праці під час технічного обслуговування пожежної та аварійно-рятувальної техніки</p>	<p>12</p>

Тема 1.6. Вимоги безпеки праці до пожежного, аварійно-рятувального обладнання та засобів індивідуального захисту	14
Тема 1.7. Організація проведення випробування пожежного і аварійно-рятувального обладнання	11
Тема 1.8. Вимоги безпеки праці під час несення служби, гасіння пожеж та під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт	11
Тема 1.9. Управління професійними ризиками та ергономічні аспекти діяльності рятувальників	11
Тема 1.10. Розслідування та ведення обліку нещасних випадків в органах та підрозділах ОРС ЦЗ	13
Загальна кількість годин	120

Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
------------------------------------	------------------------

Оцінювання навчальних досягнень	Здійснюється за 100-бальною шкалою за критеріями, що наведені у робочій програмі дисципліни
--	---

Політика викладання навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> Активна участь в обговоренні навчальних завдань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань. Беззастережне дотримання під час занять правил безпеки, вимог охорони праці, санітарно-гігієнічних норм та протиепідемічних заходів. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються). Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання з дисципліни, набутих у неформальній та/або інформальній освіті. Здобувачі освіти мають право на оскарження результатів підсумкового контролю з дисципліни або процедури його проведення. Здобувачі освіти мають право на самостійний вибір форм і проблематики індивідуальних завдань. При виконанні індивідуальної роботи здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись політики академічної доброчесності. У разі виявлення фактів порушення політики здобувачі несуть персональну відповідальність згідно із законодавством України та нормативними документами НУЦЗ України.
--	--

Рекомендовані основні джерела інформації	<ol style="list-style-type: none"> Охорона праці у сфері професійної діяльності / Укладачі: С. Ю. Рагімов, В. О. Собина, Д. В. Тарадуда, А. Б. Фещенко. – Х.: НУЦЗУ, 2023. – 262 с. Основи охорони праці: підручник / Я.О. Серіков та ін. Київ: Центр учб. літ., 2024. 250 с. Оришак О.В, Горбачова Г.В. Основи охорони праці: навч. посіб. Кропивницький: Центральноукр. нац. техн. ун-т, 2022. 175 с. Основи охорони праці: підручник. 6-те вид. / М.П. Гандзюк та ін. Київ: Каравелла, 2023. 384 с. Березуцький В.В., Сукач С.В. Ризики та безпека населення в умовах потенційної загрози [Електронний ресурс]: навч. посібник; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Електрон. текст. дані. Харків : НТУ «ХП», 2024. 225 с. Пожарова О.В. Охорона праці: навчальний посібник. Одеса: НУ «ОЮА», 2022. 86 с.
---	--